

[Jensen-Broby.]

at udsende, vil der blive Forbud mod Om- og Tilbygninger, for Beboelsesbyggeri for saa vidt angaar en Værdi ud over 1 000 Kr., hvorimod man fra Byggeudvalgets Side har ment, at der for Erhvervsbygninger — og her vil jeg gøre opmærksom paa, at man har undtaget Butikkerne — skal kunne anvendes indtil 5 000 Kr. til nødvendig Ombygning.

Jeg er glad for, at man i den Indstilling, der fra Boligudvalget er givet til den højttærede Indenrigsminister, har tilladt, at Boliger til Helaarsbeboelse med 110 m² Etageareal fritages for at søge Materialebevilling. Jeg tror, det er en Fordel, at Folk kan faa Lov til selv at bygge sig saadanne Huse, uden at de skal nogen Steder hen at søge. Jeg er ogsaa glad for, at man forbyder at bruge Træ, Mursten og Tagsten til Opførelse af Garager, ligesom jeg kan billige helt og fuldt, at Byggeri af Sommerhuse, Lysthuse og Jagthytter helt forbydes, saa at der ikke anvendes Materialer til den Slags Ting.

Det næste Spørgsmaal, vi staar over for, er det saakaldte lette Byggeri, det vil sige det Byggeri, som man hurtigt kan faa gennemført, og hvorved man hurtigst kan fremskaffe en hel Del Huse og en hel Del Lejligheder. Dette lette Byggeri af Elementhuse, som man kalder dem, har vi jo ikke noget særlig stort Kendskab til. Der er forskellige Selskaber, der fremstiller saadanne Elementhuse, der er ogsaa forskellige Selskaber, der har faaet eller søger at faa Eksport i Gang af disse Huse, men vi har ikke virkelig faaet undersøgt endnu, hvor stor deres Holdbarhed er. Det vil først efterhaanden vise sig, hvor stor den er, men jeg tror ikke, vi undgaar at begynde et ret stort Byggeri af denne Art. Der er da ogsaa den Fordel, at vi meget hurtigt kan faa dem opført og derved skaffe mange Lejligheder frem. Der har været den Vanskelighed, at man ikke vidste, hvordan Kredit- og Hypotekforeninger vilde stille sig til at give Laan i disse Huse; man var bange for, at de ikke vilde give tilstrækkelige Laan. Derfor er eller vil der fra Boligudvalgets Side blive rettet en Henstilling til den højttærede Indenrigsminister om at hjælpe derved, at Staten og Kommunerne kan garantere for den yderste Del af Laanet over for Kredit- og Hypotekforeningerne. Man regner med en Afdragstid paa 40 Aar. Om den saa er rigtig, vil Tiden vise. Det er jo vanskeligt at sige noget om, hvor holdbare disse Huse kan være, men bygges de rigtigt, og anvendes Materialerne til dem

paa den rigtige Maade, saa skulde der være nogen Mulighed for, at de kunde holde de 40 Aar og maaske betydeligt længere. Og disse Huse er lune. De er billigere at opvarme end Murstenhuse, og der skulde saaledes ikke være nogen ekstra Udgift til Varme ved at flytte ind i et saadant Hus.

Endelig er der — det er det sidste jeg skal nævne — Spørgsmaalet om Forholdet mellem det statsstøttede Byggeri og det private Byggeri. Den højttærede Minister nævnte, at ca. Halvdelen var udført som Kommune- og Foreningsbyggeri og ca. Halvdelen som privat Byggeri, og nu nævnte det ærede Medlem Hr. Fr. Dalgaard, at vi var kommet helt op paa, at 70 pCt. af det private Byggeri bliver udført uden Statsstøtte eller Statslaan, og det ærede Medlem ønskede, at man skulde forbyde dette Byggeri. Jeg vil gerne sige, at det vil jeg ikke være med til. Jeg tror ikke, vi har Raad til at forbyde det private Byggeri. Hvis vi skal nøjes med Foreningsbyggeriet og det offentlige Byggeri, tror jeg, vi faar for faa Lejligheder frem. Jeg ved godt, at naar der bygges, som man har gjort i den sidste Tid, skyldes det, at der er private Folk, der sætter Penge i de sidste Prioriteter i saadant Byggeri, fordi Renten ligger saa lavt. Mange har en Kapital, som de kun faar en meget lille Rente af, derfor sætter de dem i saadant Byggeri. En anden Aarsag til, at dette private Byggeri finder Sted, er, at det er uden for Restriktionerne, og at den Husleje, der skal gives, for at Udgiften til dette private Byggeri kan forrentes og afdrages, vil ligge betydeligt højere end den, der gives i Byggeri med Statslaan og statsstøttet Byggeri. Jeg ser ingen Ulykke i, at de Folk, der har Raad til det, flytter ind i disse Huse, og jeg tror ikke, at de private Folk, der opfører disse Huse, er blinde for den Risiko, de løber ved at sætte deres Penge i dem, for vi skal huske paa, at der meget let i Løbet af nogle Aar kan komme en saadan Situation, at en stor Del af disse Penge er tabt. Vi skal huske paa, at de har en Risiko, og derfor synes jeg ikke, der er nogen Grund til at forbyde det.

Jeg ved saare vel, at der ogsaa inden for det private Byggeri foregaar Ting, som ikke skulde foregaa. Jeg ved godt, at der ogsaa der findes Selskaber, som ikke har nogen Penge selv, men som fremskaffer de Penge, der skal til for at bygge, ved at kræve et Indskud fra Lejerne, som flytter ind, paa op til 5 000 Kr. og maaske mere. Et saadant Byggeri synes jeg ikke om, men jeg synes heller ikke om, at man skulde forbyde private Folk og Haandværkere at